

Dans

Springdance: de hedendaagse dans is terug bij het lichaam

Sander Hiskemuller

In de voorstelling 'Sideways Rain' van het Zwitserse gezelschap Alias schoven, kropen en holden vijftien dansers van links naar rechts over het toneel, in een cadans van de almaar voortjakkende tijd. Een voorstelling voor op het puntje van de stoel. En in deze editie van Springdance (SD), internationaal festival voor hedendaagse dans en performance in Utrecht, waren meer van zulke 'publieksvriendelijke' producties, onder meer van tapdansvirtuoes en -vernieuwer Savion Glover.

Dat was bij SD wel eens anders. Hedendaagse dansmakers lieten zich in het verleden vaak leiden door conceptuele experimenteerdrijf. In negatieve zin staat nog steeds op het netvlies gebrand hoe twee dansers, om de 'ruimte te materialiseren', vierkantjes liepen, zich ontkleedden en oerkreten slaakten. Prima om in de oefenstudio op door te denken, maar hoe leg je dat uit aan een lekenpubliek? De klacht bij hedendaagse dans was dan ook lange tijd: wat moeten wij ermee?

De drive van hedendaagse dansmakers beweegt in golven, constateert Bettina Masuch, artistiek directeur van SD. "Jarenlang lag de focus op het stellen van vormvragen. Daarin speelde beweging een steeds ondergeschiktere rol. Tegenwoordig gaat de dansmaker weer terug naar het lichaam, terug naar het fysieke van de dans."

Tekenend is de Israëlsche Yasmeeen Godder, die in 'Storm End Come' tijdens SD haar doorgaans theatrale aanpak verruilde voor een abstracte bewegingschoreografie. Of dat haar danstaat met over-emotionele en impulsieve dynamiek ten goede kwam, is discutabel, feit is wel dat haar apocalyptische thematiek volledig

door/in/langs/via het lichaam van de zes dansers werd gemanifesteerd.

Ook de Franse choreograaf Emanuel Gat concentreerde zich met 'Silent Ballet' volledig op het fysieke. De beweging van zijn negen dansers ging in pas de deux met complete stilte op een kaalgeslagen podium. Puurder in beweging kun je het niet krijgen.

Met deze verschuiving richting 'dansant' lijkt de scheidslijn tussen SD en festivals voor (moderne) dans diffuser te worden. Yasmeeen Godder had met haar voorstelling uitstekend op CaDance kunnen staan, Emanuel Gat had ook in Holland Dance gepast. 'Maar,' reageert Masuch, 'Springdance staat in het teken van experiment en ontwikkeling. Dus als dergelijke gevestigde makers iets anders doen dan we van ze gewend zijn, biedt Springdance die ruimte.'

Met die missie om nieuwe ontwikkelingen te laten zien, was SD met 29 verschillende producties uit 15 landen door 200 performers, voor de toeschouwer ook af en toe een gok. Dat heeft zijn charme, maar kan ook tot ergernis leiden. Zo leek de 'contactimprovisatie' van de tevoren gehypete Japanse boys van Contact Gonzo een directe vertaling van David Finchers film 'Fight Club': een uur lang tegen elkaar aan knallen, rammen, duwen, trappen, om (volgens de programmatekst) 'vat op de wereld te krijgen'. En dat onder muzikale begeleiding van een frêle Japans meisje, dat met de rug naar het publiek à la Animal van de Muppet Show op een drumstel roste. Het was een smakeloze beproeving.

Bettina Masuch zal nooit van een mislukking spreken als thema, vorm en presentatie 'interessant' zijn uitgewerkt. 'Of dat geslaagd is, of aanspreekt, zal voor iedereen op andere wijze gelden.'

Het festival is met de komst van

Masuch in 2008 van biënnale naar een jaarlijks festival gegaan. Vooralsnog blijft de beoogde betere beklijving naar buiten toe uit. De hedendaagse dans doet zich voor als een ongericht komen en gaan van dansmakers, althans zo lijkt het voor het publiek. Het is jammer dat Springdance zich niet meer richt op een aantal geselecteerde makers en die gedurende een paar jaar uitgebreid volgt. Jammer voor de herkenning is ook de afwezigheid van choreografen die het hele jaar door in Nederland zijn te zien. Masuch vindt dat makers als Nicole Beutler of Ivana Müller tegenwoordig hun publiek vinden middels podia voor hedendaagse dans, zoals het Amsterdamse Frascati of het Utrechtse Kikker. Maar zouden deze makers, juist vanwege hun zichtbaarheid en consistentie, niet mede smoel aan de dans op SD moeten geven? Wat had de nieuwste productie van Nicole Beutler, 'The Garden', perfect op SD gestaan! In 'The Garden' zien we dansers letterlijk evolueren: in een strak fysiek lijnenspel worden vulva's gevormd en dansers gebaard. Een passerende metafoor voor hedendaagse dans is niet te vinden.

'Sideways Rain' van Alias/Guilherme Botelho is nog op 2/10 te zien in Stadschouwburg Amsterdam. 'The Garden' van Nicole Beutler gaat in 2012 op tournee: zie www.nbprojects.nl.

